

TARTIŖMALI İLMÎ İHTİSAS TOPLANTILARI DİZİSİ-V

BİR OSMANLI
İLİM MERKEZİ OLARAK
İSTANBUL-I

16-17 Aralık 2023
Cumartesi-Pazar

Toplantı Yeri
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Elmalıkent Yerleşkesi
Konferans Salonu: AE114

İSTANBUL
29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ

İSLÂMÎ İLİMLER
ARAŖTIRMA VAKFI

16 ARALIK 2023 CUMARTESİ

AÇILIŞ OTURUMU / 10.00-10.30

Kur'an Tilaveti: Hamza Demirci

Açılış Konuşmaları:

Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Rektör Yardımcısı*

Prof. Dr. Ahmet YÜCEL, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dekanı*

Prof. Dr. Salih TUĞ, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Başkanı*

Prof. Dr. Mustafa SİNANOĞLU, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Rektörü*

I. OTURUM /10.30-12.00

Başkan: Prof. Dr. Feridun EMECEN, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*

1.Tebliğ: "Fatih Dönemini Hazırlayan İlmî Birikim"

Prof. Dr. Mehmet İPŞİRLİ, *İstanbul Medipol Üniversitesi*

2.Tebliğ: "Tevârüs, Temellük ve Temessül: Kuruluş'tan Fâtih'e Osmanlı Ülkesi'nde 'Felsefe-Bilim Hayatı'nın Teşekkülü"

Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

Öğle Yemeği / 12.00-13.30

II. OTURUM / 13.30-15.30

KELAM

Başkan: Prof. Dr. Mustafa SİNANOĞLU, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*

1.Tebliğ: "Fetih Öncesi Dönemde Osmanlı'da Kelâm İlmî ve Kelâmcılar"

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Ali KOCA, *Yalova Üniversitesi*

2.Tebliğ: "İmtihandan İthafa: Fatih Dönemi Mukaddimât-ı Erbaa Hâşiyeleri"

Doç. Dr. Mustafa Bilal ÖZTÜRK, *Dokuz Eylül Üniversitesi*

MÜZAKERECİLER:

Prof. Dr. Hatice KELPETİN ARPAGUŞ, *Marmara Üniversitesi*

Doç. Dr. Kadir GÖMBEYAZ, *Kocaeli Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet SÜRURİ, *Yalova Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Kamil Ruhi ALBAYRAK, *Giresun Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih SOYSAL, *Trakya Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Murat KAŞ, *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*

Kahve Molası / 15.30-16.00

III. OTURUM / 16.00-18.00

FIKİH USULÜ

Başkan: Prof. Dr. Mürteza BEDİR *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi - İSAM*

1.Tebliğ: "Osmanlı Usûlü Düşüncesinin Kuruluş Dönemi"

Prof. Dr. Tuncay BAŞOĞLU, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

2.Tebliğ: "Fatih Dönemi Fıkıh Usulü Mirası:Tartışma Alanları"

Dr. Öğr. Üyesi İmam Rabbani ÇELİK, *İstanbul Üniversitesi*

MÜZAKERECİLER:

Prof. Dr. Asım Cüneyd KÖKSAL, *Marmara Üniversitesi*

Prof. Dr. Sami ERDEM, *Marmara Üniversitesi*

Prof. Dr. Süleyman KAYA, *İstanbul Üniversitesi*

Dr. Adem YİĞİN, *İslam Araştırmaları Merkezi(İSAM)*

Dr. Öğr. Üyesi Hatice BOYNUKALIN ŞENKARDEŞLER, *İstanbul 29 Mayıs Ün.*

17 ARALIK 2023 PAZAR

IV. OTURUM / 10.00-12.00

TASAVVUF

Başkan/ Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*

1.Tebliğ: “Fatih Devri Öncesinde Osmanlı Tasavvuf Düşüncesini Şekillendiren Âlimler ve Meseleler: Molla Fenârî Örneği”

Prof. Dr. Reşat ÖNGÖREN, *Üsküdar Üniversitesi*

2.Tebliğ: “Fâtih Sultan Mehmed Devrinde Tasavvuf: Âlimler-Meseleler”

Doç. Dr. Betül GÜRER, *Necmettin Erbakan Üniversitesi*

MÜZAKERECİLER:

Prof. Dr. Abdurrezzak TEK, *Uludağ Üniversitesi*

Prof. Dr. Hüür Mahmut YÜCER, *Sağlık Bilimleri Üniversitesi*

Doç. Dr. Necdet YILMAZ, *İstanbul Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Taha ORHAN, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Bilal YAMAK, *Kırklareli Üniversitesi*

Öğle Yemeği / 12.00-13.30

V. OTURUM /13.30-15.15

İSLAM FELSEFESİ

Başkan: Prof. Dr. M. Cüneyt KAYA, *İstanbul Üniversitesi*

1.Tebliğ: “Es’ile Eserleri Felsefe Metni Olarak Okunabilir Mi? Molla Lutfî’nin Futûhât’ı Özelinde Bir İnceleme”

Doç. Dr. Yasin APAYDIN, *İstanbul Üniversitesi*

2.Tebliğ: “Celâleddin Devvânî’nin Osmanlı Düşüncesindeki Etkileri: İsbât-ı Vâcib Risaleleri Örneği”

Prof. Dr. Hatice TOKSÖZ, *Süleyman Demirel Üniversitesi*

MÜZAKERECİLER:

Prof. Dr. Eşref ALTAŞ, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

Prof. Dr. Gürbüz DENİZ, *Ankara Üniversitesi*

Prof. Dr. Murat DEMİRKOL, *Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*

Doç. Dr. İbrahim Halil ÜÇER, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fatih ARSLAN, *İstanbul Üniversitesi*

Kahve Molası / 15.15-15.45

VI. OTURUM /15.45-17.30

MATEMATİK, DOĞA BİLİMLERİ, TIP VE ECZACILIK

Başkan: Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

1.Tebliğ: “İstanbul’da (15. Yüzyıl) Matematik Bilimler: Bilginler, Eserler, Kurumlar”

Doç. Dr. Elif BAGA, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

MÜZAKERE: Dr. Öğr. Üyesi Zehra BİLGİN, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

2.Tebliğ: “Problem Odaklı bir Yaklaşım ile Fatih Sultan Mehmet Dönemi’nde Doğa Bilimleri”

Ar. Gör. Dr. Sena AYDIN, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

MÜZAKERE: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet GÖKSU, *Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniv.*

3.Tebliğ: “Fatih Dönemi Tıp Bilimleri Literatürü ve Sultan’ın Tıp Kitaplığı”

Prof. Dr. Mustakim ARICI, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*

MÜZAKERE: Dr. Öğr. Üyesi Şule TAŞKIRAN ÇANKAYA, *İstanbul Medeniyet Üniv.*

DEĞERLENDİRME OTURUMU / 17.30-18.00

Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Taha BOYALIK, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet BULGEN, Marmara Üniversitesi

TERTİP HEYETİ

1. Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
2. Doç. Dr. Mehmet Taha BOYALIK, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
3. Dr. Öğr. Üyesi Sami Turan EREL, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
4. Ahmet Yıldız, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı*
5. Seyit Ali TÜZ, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı*
6. İsmail KURT, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı*

İLİM ve İSTİŞARE HEYETİ

1. Prof. Dr. Salih TUĞ, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı*
2. Prof. Dr. Mustafa SİNANOĞLU *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
3. Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
4. Prof. Dr. Ahmet YÜCEL, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
5. Prof. Dr. Zekeriya GÜLER, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
6. Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi*
7. Prof. Dr. Mahmut KAYA, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı*
8. Prof. Dr. Bedrettin ÇETİNER, *İslâmî İlimler Araştırma Vakfı*
9. Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
10. Doç. Dr. Mehmet Taha BOYALIK, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
11. Dr. Öğr. Üyesi Hatice BOYNUKALIN ŞENKARDEŞLER,
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
12. Dr. Öğr. Üyesi Sami Turan EREL, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*

KATILIMCILAR

1. Prof. Dr. Abdurrezzak TEK, Uludağ Üniversitesi
2. Prof. Dr. Ahmet YÜCEL, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
3. Prof. Dr. Asım Cüneyd KÖKSAL, Marmara Üniversitesi
4. Prof. Dr. Eşref ALTAŞ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
5. Prof. Dr. Feridun EMECEN, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
6. Prof. Dr. Gürbüz DENİZ, Ankara Üniversitesi
7. Prof. Dr. Hatice KELPETİN ARPAGUŞ, Marmara Üniversitesi
8. Prof. Dr. Hatice TOKSÖZ, Süleyman Demirel Üniversitesi
9. Prof. Dr. Hür Mahmut YÜCER, Sağlık Bilimleri Üniversitesi
10. Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
11. Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
12. Prof. Dr. M. Cüneyt KAYA, İstanbul Üniversitesi
13. Prof. Dr. Mehmet İPŞİRLİ, İstanbul Medipol Üniversitesi
14. Prof. Dr. Murat DEMİRKOL, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
15. Prof. Dr. Mustafa SİNANOĞLU, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
16. Prof. Dr. Mustakim ARICI, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
17. Prof. Dr. Mürteza BEDİR, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi – İSAM Başkanı
18. Prof. Dr. Reşat ÖNGÖREN, Üsküdar Üniversitesi
19. Prof. Dr. Salih TUĞ, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı
20. Prof. Dr. Sami ERDEM, Marmara Üniversitesi
21. Prof. Dr. Süleyman KAYA, İstanbul Üniversitesi
22. Prof. Dr. Tahsin GÖRGÜN, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
23. Prof. Dr. Tuncay BAŞOĞLU, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
24. Doç. Dr. Betül GÜRER, Necmettin Erbakan Üniversitesi
25. Doç. Dr. Elif BAGA, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
26. Doç. Dr. İbrahim Halil ÜÇER, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
27. Doç. Dr. Kadir GÖMBEYAZ, Kocaeli Üniversitesi
28. Doç. Dr. Mehmet BULGEN, Marmara Üniversitesi
29. Doç. Dr. Mehmet Taha BOYALIK, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
30. Doç. Dr. Mustafa Bilal ÖZTÜRK, Dokuz Eylül Üniversitesi
31. Doç. Dr. Necdet YILMAZ, İstanbul Üniversitesi
32. Doç. Dr. Yasin APAYDIN, İstanbul Üniversitesi
33. Dr. Adem YIĞIN, İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)
34. Dr. Ahmet GÖKSU, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
35. Dr. İsmail KURT, İslâmî İlimler Araştırma Vakfı
36. Dr. Sena AYDIN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
37. Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Taha ORHAN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ün.
38. Dr. Öğr. Üyesi Ahmet SURURİ, Yalova Üniversitesi
39. Dr. Öğr. Üyesi Hatice BOYNUKALIN ŞENKARDEŞLER, İstanbul 29 Mayıs Ün.
40. Dr. Öğr. Üyesi İmam Rabbani ÇELİK, İstanbul Üniversitesi
41. Dr. Öğr. Üyesi Kamil Ruhi ALBAYRAK, Giresun Üniversitesi
42. Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih SOYSAL, Trakya Üniversitesi
43. Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Bilal YAMAK, Kırklareli Üniversitesi
44. Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fatih ARSLAN, İstanbul Üniversitesi
45. Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Ali KOCA, Yalova Üniversitesi
46. Dr. Öğr. Üyesi Murat KAŞ, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
47. Dr. Öğr. Üyesi Sami Turan EREL, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
48. Dr. Öğr. Üyesi Şule TAŞKIRAN ÇANKAYA, İstanbul Medeniyet Ün.
49. Dr. Öğr. Üyesi Zehra BİLGİN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
50. Büşra YILDIZ, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Doktora Öğr.
51. Fatma AKKAYA ÖĞE, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Doktora Öğr.
52. Muhammed Fatih AYĞAN, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Doktora Öğr.
53. Pınar ER, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Doktora Öğr.

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Elmalıkent Mahallesi Elmalıkent Caddesi No:4 34764
Ümraniye / İSTANBUL
29mayis@29mayis.edu.tr www.29mayis.edu.tr
Tel: 0216 474 08 60

İSLÂMÎ İLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI (İSAV)
İskender Paşa Mh. Kâmil Paşa Sokak, No: 5
Kızıtaşı, Fatih-34080 / İSTANBUL
isav@isavvakfi.org www.isavvakfi.org
Tel: 90 (0212) 523 54 57 - 523 74 36 Faks: 523 65 37